

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Svmma Totivs Theologiae S. Thomae Aqvinatis, Doctoris Angelici Ordinis Prædicatorum

Svpplementvm Tertiæ Partis

Thomas <von Aquin, Heiliger>

Romae, 1619

Vtrum matrimonium conferat gratiam? 3

urn:nbn:de:hbz:466:1-38817

officium naturæ; quantum verò ad vltimam, quòd fit in officium ciuilitatis.

Ad primum ergo dicendū, quòd illa quæ in cõmuni sunt de iure naturali, indigent institutione quãtũ ad eorum determinationem, quæ diuersimodè cõpõnitur secundum diuersos status: sicut de iure naturali est, quòd maleficia puniãtur: sed quòd talis pœna tali culpe apponatur, per determinationem iuris positiui fit.

Ad secundum dicendum, quòd matrimonium non est tantum in remediũ contra peccatum, sed principaliter est in officium naturæ: & sic institutum fuit ante peccatum, non autem prout est in remediũ.

Ad tertium dicendum, quòd secundum diuersa quæ oportet in matrimonio determinari, non est inconueniens, quòd diuersas habuerit institutiones: & sic illa diuersa institutio non est eiũdẽ secundum idem.

Ad quartum dicendum, quòd matrimonium ante peccatum institutum fuit à Deo, quando homini mulierem de costa formauit in adiutorium, & dixit eis, Crescite & multiplicamini: quod quamuis etiam alijs animalibus dixerit, non tamen per ea, eodem modo intelligendum fuit, sicut per homines. Adam verò illa verba protulit à Deo inspiratus, vt intelligeret matrimonij institutionem à Deo factam.

Ad quintum dicendum, quòd quãtũ ad hoc quòd matrimonium est sacramentum nouæ legis, non fuit ante Christum institutum: vt ex dictis patet*.

ARTIC. III.

Virum matrimonium conferat gratiam?

Ad tertium sic proceditur. Videtur, quòd matrimonium non conferat gratiam. Quia secundum Hug.* sacramenta ex sanctificatione inuisibilem gratiam conferunt. Sed matrimonium non habet aliquam sanctificationem, quæ sit de essentia eius. Ergo non confertur gratia in ipso.

¶ 2. Præterea, Omne sacramentum conferens gratiam, confert ipsam ex materia & forma sua. Sed actus qui sunt materia in hoc sacramento, non sunt causa

gra-

Gen. 1.

in corp. art.

176

lib. 1. de sac. p. 9. c. 1. onc. Trid. sess. 24. in pr. § Gratia vero.

gratiz: quia hoc esset Pelagiana hæresis, scilicet, quod actus nostri sint causa gratiz. Verba etiam exprimentia consensum non sunt causa gratiz, nam ex eis non fit aliqua sanctificatio. Ergo in matrimonio nullo modo gratia datur.

¶ 3 Præterea, Gratia ordinata contra vulnus peccati est necessaria omnibus habentibus vulnus illud. Sed in omnibus inuenitur concupiscentiz vulnus. Si ergo in matrimonio daretur gratia contra vulnus concupiscentiz, deberent omnes homines matrimonium contrahere; essetque stultum valde à matrimonio abstinere.

¶ 4 Præterea, Infirmetas non accipit medicamentum ab eo, à quo accipit intensiorem. Sed per matrimonium concupiscentia accipit intensiorem: quia sicut dicit Philosophus in 2. Ethic. * insatiabilis est concupiscentiz appetitus, & per operationem congruam augetur. Ergo videtur, quod in matrimonio non conferatur remedium gratiz contra concupiscentiam.

SED contra, Definitio & definitum debent conuerti. Sed in definitione sacramenti ponitur * caritas gratiz. Ergo cum matrimonium sit sacramentum, erit gratiz causa.

¶ Præterea, August. † dicit, quod matrimonium est ægrotis in remedium. Sed non est in remedium nisi in quantum aliquam efficaciam habet. Ergo habet aliquid efficaciz ad reprimendam concupiscentiam. Sed concupiscentia non reprimitur nisi per gratiam. Ergo in ipso confertur gratia.

RESPONDEO dicendum, quod circa hoc fuit triplex opinio. Quidam enim dixerunt, quod matrimonium nullo modo est causa gratiz, sed est tantum beneficium. Sed hoc non potest stare: quia secundum hoc in nullo abundaret à sacramentis veteris legis; unde non esset aliqua ratio, quare sacramentis nouæ legis annumeraretur. Quod enim remedium præbeat faciendo concupiscentiz, ne * deinceps ruat, donec nimis

alias, in præceptis.

lib. 2. non multū remote a fine libri. * Tho in 4. d. 1. q. 1 ar 1. q. 3. & seq. † in lib. de bono viduitatis ca. 8. circa fin. 20. 4. & de Genesi ad litt. li. 9. c. 7. 3.

pinis ar
na ura a
ibi grati
satur ach
esse. S
reteri le
dere à n
re extra
com illa
Sed h
impedie
illam ca
alij dicit
Christi c
tantem a
tantur: &
tur diuin
bus homin
patet, qu
qua mem
hæc cu
mutatio
sem pro
er facere
supra dic
res conse
Ad pri
pulum ha
tatu car
hoc, quod
ad princ
Ad sec
cum forn
gratiam,
verba ex
quem da
modi re
te opera

nimis arctatur, habuit etiam in veteri lege ex ipsa
 na ura actus. Et ideo alij dixerunt, quod confertur
 ho gratia in ordine ad recessum a malo: quia excu-
 satur actus a peccato, qui sine matrimonio peccatum
 esset. Sed hoc esset nimis parum: quia hoc etiam in
 veteri lege habuit: & ideo dicunt, quod facit rece-
 dere a malo, in quantum contrahit concupiscentiam,
 ne extra bona matrimonij feratur; non autem per gra-
 tiam illam fit aliquod auxilium ad bene operandum.
 Sed hoc non potest stare: quia eadem gratia est, quæ
 impedit peccatum, & quæ ad bonum inclinatur; sicut
 item calor qui auferit frigus, & qui calefacit. Unde
 alij dicunt, quod matrimonium in quantum in fide
 Christi contrahitur, habet ut conferat gratiam adiu-
 tantem ad illam operandam, quæ in matrimonio requi-
 ritur: & hoc probabilius est. Quia ubicumque datur
 diuinitus aliqua facultas, datur etiam auxilia, quibus
 homo conuenienter uti possit facultate illa: sicut
 patet, quod omnibus potentijs animæ respondent ali-
 qua membra corporis, quibus in actum exire possint.
 Unde cum in matrimonio detur homini ex diuina
 institutione facultas utendi sua vxore ad procreatio-
 nem prolis, datur etiam gratia sine qua id conueni-
 ter facere non possit: sicut etiam de potestate ordinis
 supra dictum est*: & sic ista gratia data, est vltima
 contenta in hoc sacramento.

q. 35. ar.
 1. corp.

Ad primum ergo dicendum, quod sicut aqua bap-
 tismi habet, quod corpus tangat & cor abluat, ex
 actu carnis Christi: ita matrimonium hoc habet ex
 hoc, quod Christus sua passione illud representauit, &
 ad principaliter ex aliqua sanctificatione sacerdotis.
 Ad secundum dicendum, quod sicut aqua baptismi
 cum forma verborum non operatur immediate ad
 gratiam, sed ad characterem: ita actus exteriores &
 verba exprimentia consensum, directe faciunt nexum
 quemdam, qui est sacramentum matrimonij: & huius-
 modi nexus ex virtute diuinæ institutionis disposici-
 onis operatur ad gratiam.

Ad

Ad tertium dicendum, quod ratio illa procederet, nisi contra concupiscentiæ morbum posset aliquid efficacius remedium adhiberi. Adhibetur autem in hoc remedium per opera spiritualia & carnis mortificationem ab illis qui matrimonio non utuntur.

Ad quartum dicendum, quod contra concupiscentiam potest præstari remedium dupliciter. Vno modo, ex parte ipsius concupiscentiæ, ut reprimatur in sua radice: & sic remedium præstat matrimonium per gratiam, quæ in eo datur. Alio modo, ex parte actus eius: & hoc dupliciter. Vno modo, ut actus ad quem concupiscentia inclinat, exterius turpitudine careat: & hoc fit per bona matrimonij* quæ honestant carnalem concupiscentiam. Alio modo, ut actus turpitudinē habens impediatur, quod fit ex ipsa natura actus: quia dum concupiscentiæ satisficit in actu coniugali, ad alias corruptelas non ita incitat. Propter quod dicit Apostolus ad Cor. 7. Melius est nubere quam vri. Quamuis enim opera concupiscentiæ congregata, secundum se mala sint concupiscentiam augere, tamen secundum considerationem ordinantur, ipsam reprimunt: quia ex similibus actibus similes relinquuntur dispositiones & habitudines.

ARTIC. IV.

Vtrum carnalis commissio fit de integritate matrimonij?

377

Ad quartum sic proceditur. Videtur, quod carnalis commissio fit de integritate matrimonij.

Gen. 2. In ipsa enim institutione matrimonij dictum est, Erunt duo in carne una. Sed hoc non fit nisi per carnalem commissionem. Ergo est de integritate matrimonij.

¶ 2 Præterea, Illud quod pertinet ad sacramenti significationem, est de necessitate sacramenti, ut prædictum est*. Sed carnalis commissio pertinet ad significationem ¶ sacramenti, ¶ ut in littera* dicitur. Ergo est de integritate sacramenti.

¶ 3 Præterea, Hoc sacramentum ordinatur ad conservationem speciei. Sed conservatio speciei

q. 29 ar. 1 corp. ar. 2. huius q. ¶ Al. matrimonij. * lib. 4. sent. d. 26. S. R.

non pote
de integ
¶ 4
cundum
suar de q
beres quæ
carnalite
SED co
non fit
li non ef
¶ Pra
ficatione
si matrim
carnalis c
RESPON
¶ Vna
primam;
conditur se
fit in op
quædam o
citas ad l
secraria in
Ad prin
integritate
tionem.
Ad secu
re est d
fationem
non co
Ad terti
nem suum
quod finis
itione*
¶ non de p
Ad quar
carnalem r
ze in eo
¶ integrit